CAZĂRMI «ALBE»

PENTRU STUDENȚI BASARABENI

«Cazărmile albe» din Tiraspol au devenit anul acesta locul de concentrare a studenților de la Universitate. Aici ei urmează să treacă ultimul curs de instrucții, prevăzut de catedra militară a instituției, și să-și ridice, după examenele de rigoare, legitimațiile de ofițer. După părerea lui Marin Celac, student la istorie, și Valeriu Todirașcu, student la economie, condițiile de trai din cazărmi sînt, relativ, satisfăcătoare față de cele din anii trecuți, cînd cei care susțineau examenele de ofițer cădeau pradă tînțarilor, sălășluind în corturi. Alimentarea, însă, e foarte proastă, mîncarea fiind preparată cu uleiuri artificiale. Totuși, studenții nu vor pieri de foame, pentru că în acest an ei nu sînt împiedicați să părăsească cazarma și pot lua masa în oraș, grație ordinului ministrului de război al U.R.S.S. care conferă studenților concentrați statut de elevi ai școlilor militare. Sîmbătă și duminică studenții pot pleca acasă și de regulă pleacă toți cu excepția celor de serviciu.

Bineînțeles, cunoașterea vine prin comparație și ceea ce numesc studenții — militarizați un pic — satisfăcător, unui civil poate să-i apară înspăimîntător. «Cazărmile albe», un orășel militar înconjurat de un gard înalt de piatră, sînt albe din exterior. În toate cele patru clădiri cu cinci etaje domnește o dezordine totală, pentru care e greu de găsit o comparație, dar moldovenii au totuși una, cînd zic că e murdar ca în grajd. Cei care au făcut armata stiu că pe vreme de pace sarcina nr. 1 a ostașului sovietic este curățenia cazarmei și igiena personală. În cazărmile tiraspolene n-am văzut parchet lustruit, paturi aliniate «ca pe strună», cu pături așternute în formă «de plic», în conformitate cu instrucțiunea specială în așa fel ca la un capăt să fie dezgolite 15 cm de cearșaf imaculat și să stea în picioare piramidele albe ale pernelor. Nimic din toate astea. În schimb am văzut pestotlocul pereți coșcoviți, podele nemăturate cu săptămînile și veceuri care pot fi comparate doar cu cele din centrele noastre raionale de pe lîngă stațiile de autobuze, de la care pute cale de o poștă.

Poate tocmai din cauza acestor condiții peste 60 de studenți de la facultatea de drept au plecat acasă chiar din prima zi a concentrărilor, refuzînd să curețe (la propriul) grajdurile lui Augias, motivînd în fapt că viitorii ofițeri nu pot și nu trebuie să facă de serviciu la cantină deopotrivă cu ostașii. Majoritatea studenților de la istorie au făcut și mai bine — au părăsit catedra militară pe parcursul anului de învățămînt. De ce nu i-au urmat și ceilalți? Sînt, cel puțin, trei motive. Primul e că studenților nu li s-a comunicat pe cale oficială că în conformitate cu ordinul ministrului de război rămîne la discreția lor să frecventeze ori ba cursurile catedrei militare. Al doilea e că studenții care n-au făcut armata, cum e și în cazul lui Marin Celac, vor să capete legitimația de ofițer, pentru ca să nu fie ulterior mobilizați în armată ca ostași de rînd, devenind obiect de zemflemea și batjocură, victime ale «dedovșcinei». Iar Valeriu Todirașcu, care a făcut armata, mi-a declarat (și asta ține de motivul al treilea) că vrea să devină ofițer, pentru că poate să-i prindă bine, mai știi, și profesia aceasta.

E clar, însă, că la Tiraspol se face tot posibilul pentru ca studenții basarabeni să nu devină ofițeri profesionaliști. Ți-ai găsit proștii care ne-ar pregăti cadre pentru armata națională! Asta, desigur, e o glumă. Cauza că studenții noștri universitari au pentru instrucții doar 2—3 blindate în loc de cele 15 prevăzute de program și că a ajunge pe jos la poligon, este, desigur, criza adîncă în care se află armata sovietică, de unde și dezordinea din cazarme, de unde și atitudinea nepăsătoare a conducerii cu epoleți față de ostașii lor.

Ce-ar trebui să întreprindem, pentru a pune capăt acestei practici vicioase de a obliga studentul și oricare alt cetățean să studieze arta militară contrar voinței lui? Se impune o singură soluție, găsită deja de parlamentul nostru: să mergem cu hotărîre pe calea demilitarizării Republicii.

V. R.

ZONA DE SECURITATE.md